

ВЕСТНИК НА ОБЩИНА САТОВЧА

2950, Сатовча, ул. „Тодор Шопов“ № 37, тел.: 07541/21-16

e-mail: kmet@satovcha.bg

14 - 20 септември 2026г., година (XXII), 36 / 1071

ОБЩНСКИ НОВИНИ

ЦЕЛЕВА ПОМОЩ ЗА ОТОПЛЕНИЕ ДО 31 ОКТОМВРИ

Общинска администрация – Сатовча напомня на заинтересованите лица като предоставя следната информация:

До 31 октомври 2026 г. дирекциите „Социално подпомагане“ в цялата страна приемат заявления-декларации за отпускане на целева помощ за отопление. Размерът на финансовата подкрепа за предстоящия зимен сезон е 321,95 евро, което е с близо 11 евро повече спрямо миналата година. Сумата беше определена със заповед на министъра на труда и социалната политика съобразно промените в цените на електроенергията за битовите потребители. Помощта се отпуска за периода 1 ноември 2026 г. – 31 март 2027 г.

Изплащането на помощта започна от 15 август 2026 г. Средствата ще бъдат преведени на два транша. Първата част ще е за ноември и декември и ще е в размер на 128,78 евро. Тя ще бъде изплатена от Агенцията за социално подпомагане до края на месеца, следващ месеца, през който е издадена заповедта за отпускането ѝ. Вторият транш от помощта ще е за януари, февруари и март и ще е на стойност 193,17 евро. Средствата ще бъдат изплатени до 31 януари 2027 г.

Право на целева помощ за отопление имат хората и семейства, чийто средномесечен доход за шестте месеца, предхождащи месеца на подаване на заявлението за отпускане на помощта, е по-нисък или равен на индивидуално определения диференциран доход за отопление.

Безработните лица в трудоспособна възраст трябва да са регистрирани в бюро по труда най-малко три месеца преди да подадат документите си и да не са отказвали предложена работа или включване в обучение. Студентите, настанени в студентски общежития, нямат право на целева помощ за отопление.

Заявления-декларации могат да се подават на място в дирекциите „Социално подпомагане“, чрез лицензиран пощенски оператор, както и по електронната поща и чрез квалифициран електронен подпис.

Кандидатстването за помощта може да стане и по електронен път чрез - <https://egov.bg/wps/portal/egov/dostavchitsi+na+uslugi/izpalnitelni+agentsii/uslugi-814/1215>

УНИКАЛЕН КОД ЗА ДОСТЪП (УКД)

УНИКАЛНИЯТ КОД ЗА ДОСТЪП (УКД) ВИ ПОЗВОЛЯВА:

- Да проверите здравното си досие! При всяко установено несъответствие между написаното в досието и реално получената от Вас медицинска помощ сигнализирайте НЗОК/РЗОК!

- Да упражните правото си да контролирате как се харчат парите от Вашите здравноосигурителни вноски.

- Ако желаете да бъдете известени за всяко настъпило медицинско или дентално събитие (преглед при личния лекар или при зъболекар, както и за лечение в болница), включително и за децата Ви до 18-годишна възраст или за лицата, на които сте настойници, ще бъдете информирани чрез посочен от Вас имейл. За да имате достъп до електронното досие на Вашите деца, трябва Ви да сте родителят, направил избор на личен лекар за тях.

- Достъпът до здравното досие можете да осъществите и чрез личен електронен подпис. ОТКЪДЕ ДА ПОЛУЧИТЕ СВОЯ УКД:

- Ако посетите която и да е районна здравноосигурителна каса, по какъвто и да е повод, в рамките на 3-5 мин. ще Ви бъде издаден УКД срещу документ за самоличност.

КАК ДА ВЛЕЗЕТЕ В ЗДРАВНОТО СИ ДОСИЕ:

За да влезете в здравното си досие през портала на НЗОК, направете тези стъпки:

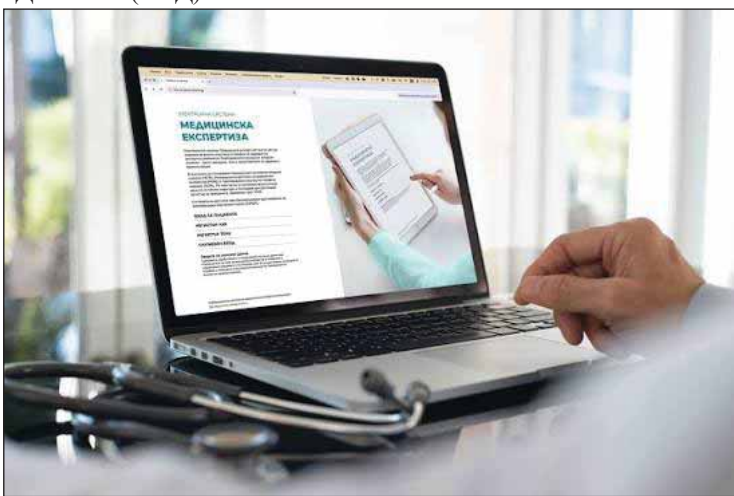
1. Влизате в страницата на е-услуга за граждани: Преглед на досие от здравноосигурените лица
2. Избирате „Вход с уникален код за достъп“ или „Вход с цифров сертификат“ (личен електронен подпис);
3. попълва се УКД и ЕГН, ЛНЧ или служебен номер от НАП - в малкия прозорец се попълват контролните думи;
4. Вече можете да разгледате здравното си досие;
5. в меню „Пациентска информация“ са описани всички медицински и дентални дейности, отчетени и заплатени за Вас от НЗОК.
6. Вдясно в прозореца можете да въведете ЕГН на детето, на което сте избрали личен лекар, за да прегледате дейностите, отчетени и заплатени от НЗОК за него.

За информация:

Тел. 02 9659 157; 02 9659 254

Сигнали за нередности се подават:

Писмено в районната здравноосигурителна каса или в НЗОК – 1407 София, ул. „Кричим“ №1

ИЗБОРИ 2026 ЗА ПРЕЗИДЕНТ И ВИЦЕПРЕЗИДЕНТ

ЗАПОВЕД № РД-01-11-886/09-09 2026 год.

На основание чл.44, ал.1, т.8 и ал.2 от ЗМСМА, във връзка с чл.24, ал.1, чл.41, ал.3 от Изборния кодекс, относно обявяване на предварителни изборителни списъци за изборите за президент и вицепрезидент на Република България на 25 октомври 2026г.,

НАРЕЖДАМ:

1. Определям местата за обявяване на предварителни изборителни списъци за община Сатовча по населени места и изборителни секции както следва:

2. Предварителните изборителни списъци да се обявят на определените места, така че да са общодостъпни, защитени от атмосферни влияния и посегателства с цел запазване на физическата им цялост.

Настоящата заповед да се обяви публично на интернет страницата на община Сатовча. Контрол по изпълнение на същата възлагам на секретаря на община Сатовча.

Препис от настоящата заповед да се сведе до знанието на отдел „ГРАО“ – Сатовча кметовите на кметства за изпълнение и на Районна изборителна комисия Благоевград за сведение.

Населено място	Секция	Място за обявяване
Боголин	001	Кметство
Ваклиново	002	Библиотека
Ваклиново	003	Пенсионерски клуб
Вълкосел	004	Читалище
Вълкосел	005	Читалище
Вълкосел	006	Читалище
Годешево	007	Кметство
Долен	008	Училище
Жижево	009	Кметство
Кочан	010	Училище
Кочан	011	Читалище
Кочан	012	Кметство
Крибул	013	Читалище
Осица	014	Читалище
Плетена	015	Супермаркет - център
Плетена	016	Супермаркет - център
Сатовча	017	Музейна сбирка
Сатовча	018	Сграда ОбА
Слащен	019	Кметство
Слащен	020	Кметство
Туховица	021	Кметство
Фъргово	022	Кметство

ПОЗДРАВТЕЛЕН АДРЕС ПО СЛУЧАЙ 15-ТИ СЕПТЕМВРИ - ПЪРВИЯТ УЧЕБЕН ДЕН

Уважаеми директори на училища,
Уважаеми учители, ученици и родители,

Отново е 15 септември - първият учебен ден. Първият учебен ден е един от малките дни в българския календар, чакан трепетно, плахо и с нетърпение.

Всяка година на 15-ти септември звънт на училищната камбанка вълнува всички ни с необикновена сила. Трудно намираме най-хубавите думи да изразим трепета и емоциите си от срещата в училище с приятели и учители. Ще ни се вълнението да ни съпътства дълго, да прави живота ни усмихнат и слънчев, мечтите ни – смели, постъпките ни – разумни.

Скъпи първокласници,

Вашият първи учебен ден е начало на едно вълнуващо пътешествие, което не винаги ще прилича на приказка, не винаги ще е лесно, но без съмнение ще бъде интересно и полезно.

Доверете се на Вашия първи учител, защото той знае посоката и ще ви води по пътя на познанието, ще ви подкрепя и ще ви окуражава!

Скъпи ученици!

Бъдете любознателни и смели в преследване на мечтите си! Отворете умове си за просвещението и приеми неограничената помощ на своите учители, за да откриете най-доброто в себе си.

Уважаеми родители!

Бъдете до своите деца по пътя на израстването им като знаещи и можещи хора, поощрявайте любопитството им, създавайте им усещането, че знанието е ценност!

Уважаеми учители!

Носите на плещите си най-големия и отговорен товар - не само да изучите децата ни, но и да ги подкрепяте в трудностите, които ги чакат по пътя на знанието. Да ги убедите, че знанието и науката са мъдрост, която винаги дава своите плодове.

На всички вас честит първи учебен ден!

Пожелавам ползотворна, безпроблемна и пълноценна учебна година!

Сатовча, Септември 2026 година

Д-р АРБЕН МИМЕНОВ,
Кмет на община Сатовча

Комисия за защита на
потребителите (КЗП)
0700 111 22

Телефон на потребителя
0700 122 99

Дайте Вашето мнение и коментар за вестника на община Сатовча на редакционния ни телефон:

0700 010 006, 07541/20-75 или на адрес: с. Сатовча, ул. „Тодор Шопов“ 37

Открит е телефонен пост 070010006 в общината, можете да говорите толкова дълго, колкото поискате, само за 0,07 €

07541/20-66 – дежурен общински съвет за отбрана при Общинска администрация Сатовча

НОВИНИ

СЕДМИЧЕН КАЛЕНДАР

**14 Септември 2026 година, Понеделник,
Професионален празник на пожарникарите**

На 14 септември 1905 г. е учредено първото професионално обединение на пожарникарите в България. Празникът е обявен с решение 385 от 13 септември 1995 г. на Министерски съвет като професионален празник на служителите от Националната служба за противопожарна охрана на МВР, която от 22 юли 2008 г. е Главна дирекция „Пожарна безопасност и спасяване“. На 1 януари 2011 г. се създава Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ към МВР, която обединява Главна дирекция „Пожарна безопасност и спасяване“ и Главна дирекция „Гражданска защита“ (професионалният празник на дирекцията е на 18 юли - датата, на която през 1936 г. цар Борис III издава указ 310, с който утвърждава Наредба-закон за противовъздушната отбрана и химическата защита на Царство България).

Кръстовден

Православната църква отбелязва църковния празник - „Въздвижение на Светия кръст Господен“, наричан от народа Кръстовден. Светата православна църква извършва поклонение на кръста Господен четири пъти в годината - на третата неделя от Великия пост, наречена Кръстопоклонна, на Велики петък, на 1 август и на 14 септември. По древен обичай на този ден се прави водосвет и свещениците ръсят с кръст по домовете за благословение. Според църковното предание Света Елена, майката на император Константин Велики, се счита за ревностна християнка. Тя се отправя към светите места в Палестина, за да потърси гроба Господен, който два века по-рано е затрупан от гонителите на християните. Усилията ѝ се увенчават с успех. Намерени са пещерата на гроба, както и три кръста. Кой от трите е Христовият кръст се разбира, когато чрез докосване с един от тях е възкресен наскоро починал човек. Частица от този животворящ кръст Елена изпраща на сина си в Константинопол, а самият кръст е положен в главната Йерусалимска църква. След време над пещерата на гроба Господен построяват храм, който съществува и до днес. Той е осветен тържествено на 14 септември 335 г. На този ден се събират хиляди поклонници. За да могат всички да видят Светия кръст, епископът го повдига или го „въздвижава“ над главите на присъстващите. От това „въздвижение“ получава своето име и празникът. По традиция на Кръстовден се спазва строг пост. Народният празник е свързан с края на летния и с началото на есенния селскостопански сезон. От Кръстовден или от Симеоновден (1 септември) може да започне сеитбата на зимните житни култури. На Кръстовден се „осветява“ семето за посев. В някои райони на страната празникът е наречен гроздоберник, защото тогава там започва гроздоберът.

**15 Септември 2026 година, Вторник,
Световен ден на демокрацията**

Отбелязва се от 2008 г. съгласно резолюция 62/7 на Общото събрание на ООН от 8 ноември 2007 г. за 20-годишнината (3-6 юни 1988 г.) от провеждането в Манила (Филипините) на Първата международна конференция на страните с „възстановени“ демокрации.

Първи учебен ден

Датата 15 септември без съмнение предизвиква една и съща асоциация у малки и големи - това е първият учебен ден в България. Денят не е случайно избран, а зад решението се крие съвсем практична причина. До 1921 г. учениците са се връщали в класните стаи на 1 септември. През 1919 г. на власт у нас идва Александър Стамболийски заедно с партията му „Български земеделски народен съюз“. Създадена като професионална организация на селяните у нас, тя съвсем очаквано съобразява политиката си с тяхното ежедневие и нужди. Именно заради това през 1921 г. Стамболийски взема и решение за промяна на първия учебен ден и го измества с две седмици. Причината - за да може децата да помагат в прибирането на реколтата. Идеята за връщане на старата дата - 1 септември, се появява през 2001 г., когато министър на образованието бе Сергей Игнатов. Тя обаче така и не бе възприета. Началото на септември е начало на учебната година и в много страни около България. На 1-ви прага на школото прекрачват в Чехия, Русия и повечето от останалите бивши съветски републики. В Гърция първият учебен ден е в

ФОТООБЕКТИВЪ

Ако желаете да публикувате и Ваши интересни фотоси, моля изпращайте материалите си на адрес:
Сатовча 2950, ул. „Тодор Шопов“ №37, факс: 07541/20-95,
e-mail: satochabl@abv.bg

средата на август. В Италия обаче не бързат - и първият звънец бие чак на 1 октомври. В други страни обаче няма точно определена дата, а школата сами решават - така е във Франция, Германия и Великобритания, например. В Япония обаче традицията е друга и първият учебен ден започва в началото на април, когато цъфтят японските вишни сакура. В Страната на изгряващото слънце е прието, че пролетта символизира началото на нов живот, ето защо няма по-подходящо време за започване на училищни занятия. Японските ученици обаче все пак почиват през лятото. В Австралия пък учебната година започва през февруари.

**18 Септември 2026 година, Петък,
Световен ден за мониторинг на водата**

Отбелязва се от 2002 г., обявена за Световна година на чистата вода. Оттогава през септември и октомври в цял свят се провежда мониторинг върху качеството на водата. Наблюдават се ключови показатели за здравето на хората и жизнеспособността на екосистемите. В мониторинга могат да участват доброволни мониторингови групи, организации за контрол на водата, училища и неправителствени организации. Събраните от целия свят данни се подават на Американската фондация за чиста вода.

НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС „НАРИСУВАЙ МИ СЛЪНЦЕ“

Тази година конкурсът запазва своя целогодишен формат, разделен на два сезона.

Първи сезон – „Слънчеви приключения“ - ще се проведе през лятото и есента на 2026 г.

Втори сезон – „Когато слънцето се връща“ - ще ни очаква през зимата и пролетта на 2027 г.

Категории: „Най-усмихнато слънце“ – за индивидуални участници „Най-добър екип“ – за групови рисунки, създадени в училища и школи по изобразително изкуство.

Кой може да участва?

Индивидуални участници: от 6 до 16* години. * Възрастово ограничение не важи за категория „Най-добър екип“. В един екип могат да си партнират художници от 6 до 106 години.

Регистрацията за участие се прави чрез попълване на формуляра, поместен тук: <https://forms.gle/CinoPGmH3B5Tth5JA>

Срокът за включване в конкурса е от 30 август до 30 септември. Вдъхновенията в сезон: „Моето слънчево приключение“ са: Слънцето през моята ваканция; Пътувам със слънцето; Моето лятно приключение; Мястото, където слънцето ме среща. А защо не и „Слънцето, което живее в бабината къща“?

ПЕТИ НАЦИОНАЛЕН ЛИТЕРАТУРЕН КОНКУРС ЗА ЕСЕ, РАЗКАЗ И СТИХОТВОРЕНИЕ!

Тема: „От писмеността към човечността – изкуството да бъдем грамотни и в отношенията“

Народно читалище „Васил Левски 1928“ кани автори от цялата страна да отбележат с нас 1140 години от възхода на българската азбука.

Кой може да участва? Всички! Няма възрастови ограничения.

В кои жанрове? Разказ, есе, стихотворение.

Какви са наградите? Грамоти, материални и поощрителни награди.

ЦЕЛИЯТ РЕГЛАМЕНТ Е ТУК:

СРОКОВЕ:

Начало: 22 май 2026 г.

Край: 18 октомври 2026 г. (включително)

Обявяване на победителите: 01 ноември 2026 г.

УСЛОВИЯ ЗА ТВОРБИТЕ:

Формат: Шрифт Times New Roman, размер 12, на кирилица.

Обем: Есе/разказ до 4 стр.; стихотворение до 2 стр.

Важно: Творбите трябва да са непубликувани (хартия/онлайн). Всеки автор – с 1 творба в категория. Ръкописи не се връщат.

ДАННИ ЗА УЧАСТНИКА (Задължително): Имена, възраст, адрес, телефон, email, по желание – кратко представяне.

ИЗПРАЩАНЕ:

E-mail: vasil.levski.1928@gmail.com

По пощата: София 1517, бул. „Ботевградско шосе“ № 50

Предоставените лични данни ще бъдат използвани единствено за целите на конкурса и няма да бъдат предоставяни на трети лица.

ПРИТЧА: ПАЗИШ ЛИ МЪДРОСТТА?

В едно далечно село живяло бедно момче. Хората му се присмивали, защото го мислели за слабоумно. Когато в селото идвали посетители, за забавление някои от селяните му показвали голям сребърник и малка жълтица с два пъти по-голяма стойност и му казвали: „Избери си монета.“ Момчето вземало сребърника и побягвало.

Веднъж един посетител попитал момчето: „Не знаеш ли, че жълтицата е два пъти по-ценна от сребърника?“

Момчето се усмихнало и отговорило: „Знам.“ „Тогава защо избираш сребърника?“ – попитал човекът. — Ако вземеш жълтицата, ще имаш двойно повече пари!“ Момчето казало: „Но ако я взема, хората ще спрат да играят тази игра с мене. А знаеш ли колко сребърника съм събрал!“

Малкото момче в тази легенда проявило качество, което е от полза и за възрастните — мъдрост.

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

ЗАКУПУВАНЕ НА ОСИГУРИТЕЛЕН СТАЖ – КОГА И КАК Е ВЪЗМОЖНО

Общинска администрация – Сатовча предоставя на заинтересованите лица следната информация:

Ако до пенсията ви липсват само няколко години, законът предлага изход

За да се пенсионирате в България, трябва да изпълните две условия едновременно: да сте навършили определена възраст и да имате достатъчно осигурителен стаж. Осигурителният стаж не е просто броят години, в които сте работили — той се натрупва само за периодите, в които някой е внасял осигуровки за вас: работодател, вие самите като самоосигуряващо се лице, или държавата в определени случаи. Ако в трудовия ви път има периоди без осигуровки, те просто не се броят.

Точно тук идва проблемът за немалко хора, когато наблизат пенсионна възраст и за първи път разгледат осигурителната си история внимателно. Може да сте живели в чужбина, но този период да не може да бъде зачетен в България по приложимите правила. Може дългото следване да е изляло години, в които не сте се осигурявали. А за работилите през 90-те проблемът нерядко е различен — не липсващ стаж, а изгубени или трудни за намиране документи. В такъв случай първата стъпка е да се потърси доказване на стажа чрез трудова книжка, УП документи или архив — а не автоматично да се пристъпи към закупуване.

За хората с реални „дупки“ в осигурителната история — такива, които не могат да бъдат запълнени с документи — законът е предвидил конкретен механизъм: закупуване на недостигащото осигурително време.

Кой има право и при какви условия

Законът не позволява да „купите“ всяка липсваща година от живота си. Това е възможно само в няколко конкретни случая — когато става дума за завършено образование, докторантура или недостигащ стаж при вече достигната пенсионна възраст. Правото е регламентирано в чл. 9а от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Завършено висше или полувисше образование. Може да се закупи периодът на обучение по учебен план, ако през това време не е бил зачетен друг осигурителен стаж. Законът не изисква да сте навършили пенсионна възраст — може да го направите и по-рано. На практика обаче има смисъл да го правите близо до пенсиониране, когато знаете точно колко стаж ви липсва, а не години предварително.

Образователна и научна степен „доктор“. Лицата, придобили докторска степен, могат да закупят времето на докторантурата, предвидено по нормативен ред за придобиване на тази степен, ако за него не е зачетен друг осигурителен стаж. Важи същата логика — без възрастово ограничение, но с практически смисъл близо до пенсиониране.

Недостигащ стаж до пенсия. Лицата, навършили изискуемата пенсионна възраст, но без необходимия стаж, могат да закупят до 5 години осигурителен стаж за трета категория труд. Закупуването е възможно само след достигане на изискуемата възраст.

За актуалните изисквания за стаж и как се изчислява пенсията вижте:

Важно разграничение: закупен стаж ≠ действителен стаж

Закупеният стаж не е „действителен стаж“ и не помага при пенсиониране по реда на непълния стаж — там законът изисква минимум 15 години действителен осигурителен стаж.

При стандартното пенсиониране обаче закупеният стаж се зачита като осигурителен стаж от трета категория и участва като години стаж във формулата за пенсията. Той не участва в индивидуалния коефициент — тоест не носи „висок доход“ в изчислението — но изпълнява условието за стаж и влияе върху крайния размер чрез броя години.

Колко струва

Цената на един месец закупен стаж се изчислява по формула: 19,8% от минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица за текущата година.

Период	Цена
1 месец	около 122,80 евро
1 година	около 1 473,60 евро
5 години (максимум)	около 7368,00 евро

Суми при де й с т в а щ минимален осигурителен доход 620,20 евро:

Ако минималният осигурителен доход за самоосигуряващи се бъде променен с нов бюджет, цената на закупения стаж се променя заедно с него. Преди да внасяте каквото и да е, проверете актуалната стойност в НОИ или НАП.

За да бъде отпусната пенсията, трябва да са внесени вноските за целия недостигащ период, който ще се зачита. Не разчитайте, че пенсията ще бъде отпусната, а недостигът ще се доплаща след това. Затова не внасяйте сума „на око“ — първо трябва да е ясно точно колко стаж не достига.

Периодът на висше образование или докторантура може да се откупува поетапно, но всяко плащане се изчислява по актуалния минимален доход към датата му — при ръст на осигурителните прагове всяко следващо плащане излиза по-скъпо.

Как протича процедурата стъпка по стъпка

Най-важното е да не започвате с плащане. Първо трябва да се установи дали изобщо имате период, който може да бъде закупен, и колко точно е той. Едва след това се подават документи и се превеждат пари — в точно определен ред.

1. Консултация с НОИ — установяване на недостигащия период. Първо се консултирайте с териториалното поделение на НОИ, за да се установи точно какъв период може и има смисъл да бъде закупен. Не всеки период е допустим — ако за него вече е зачетен осигурителен стаж на друго основание, закупуването не е възможно.

2. НАП — подаване на Декларация образец № 8. Декларацията се подава в компетентната ТД на НАП по постоянния ви адрес — преди да внесете парите, не след това. Може да се подаде и по електронен път чрез портала на НАП.

3. Банков превод по сметка на НАП. Сумата се превежда по съответната банкова сметка на НАП за социалноосигурителни вноски. В платежния документ посочете правилно периода и основанията за плащане. Актуалния код за вид плащане и сметка проверете предварително в НАП — платежните правила се актуализират периодично.

4. Удостоверение УП-16. След плащането се издава удостоверение УП-16 за внесените осигурителни вноски за осигурителен стаж, което се използва в пенсионното производство.

Преди плащането — проверете сметката си в НАП. Преди да превеждате каквото и да е, проверете данъчно-осигурителната си сметка в НАП и попълнете правилно декларация образец № 8 и платежното нареждане. Грешка в периода или основанията за плащане може да доведе до проблем с отнасянето на сумата.

Какво важи винаги, независимо от сумите

- Закупуването е възможно само за периоди, за които не е зачетен осигурителен стаж на друго основание — дори частична работа или обезщетение за безработица за същото време изключват възможността.

- Закупеният стаж се зачита само като трета категория труд.

- Не внасяйте пари „за всеки случай“. След като периодът бъде зачетен като осигурителен стаж, не разчитайте, че сумата лесно може да бъде върната само защото впоследствие сте натрупали стаж по друг начин. При неправилно или недължимо внесени суми се прилагат отделни правила за възстановяване.

Въпрос: На една рецепта имам изписани две лекарства - едното е за 28 дни, другото за 30 дни. След колко дни най-рано имам право да си взема отново лекарствата? Може ли това да стане на 29-ия ден?

Отговор на НЗОК: Съгласно чл. 30 от Наредба № 4 от 4.03.2009 г. за условията и реда за предписване и отпускане на лекарствени продукти (Наредбата) електронните предписания за лекарствени продукти, заплащани от НЗОК, имат срок на валидност, считано от датата на издаване, както следва:

1. до 15 календарни дни — за единично електронно предписание (образец МЗ - НЗОК № 5) и за част А от електронното предписание (образец МЗ - НЗОК № 5А);

2. до 45 календарни дни — за част В от електронното предписание (образец МЗ - НЗОК № 5А);

3. до 75 календарни дни - за част С от електронното предписание (образец МЗ - НЗОК № 5А).

Последното пояснение дава възможност на отпускания магистър фармацевт, който изпълнява следващата част на тройното електронно предписание (отрязък от тримесечната рецепта), да съобрази изпълнението на отделната част на електронното предписание с количеството лекарствени продукти, необходими на здравноосигуреното лице за периода на действие на рецептата.

При наличие на предписания на една или повече от една рецептурна бланка (образец МЗ - НЗОК № 5 и образец МЗ - НЗОК № 5А) с предписания за различен брой дни рецептите могат да се изпълняват на датата на най-късия срок.

В случая следващото отпускане на лекарствени продукти от аптеката може да бъде извършено на дата, след изчерпване на количеството и срока по предходното отпускане на предписаните продукти, с оглед недопускане прекъсване на лечението на пациента.

Въпрос: Бременна съм в 5 месец и при случайни изследвания ми откриха хепатит В, който по думите на лекаря е хроничен. Имам изписан Тенофовир, който да започна в началото на третия триместър, за да се намали вирусния товар и да не се предаде на бебето. Видях, че лекарството може да се отпусне по здравна каса с протокол. Как става съставянето на този протокол и към кого да се обвърна?

ДАНЪЧЕН КАЛЕНДАР

СЕПТЕМВРИ 2026г.

До 15-ти септември:

ЗДДС

1. Подаване на справка-декларация по ЗДДС, ведно с отчетни регистри и внасяне на дължимия ДДС за данъчния период - месец август.

2. Подаване на VIES-декларация от регистрирано лице, което е извършило вътреобщностни доставки, доставки като посредник в тристранна операция (с изключение на получено авансово плащане (цялостно или частично) от посредник в тристранна операция) или доставки на услуги по чл. 21, ал. 2 от ЗДДС (включително получените авансови плащания), с място на изпълнение на територията на друга държава членка за данъчния период - месец август. Регистрираното лице, което през данъчния период - месец август изпраща или транспортира стоки от територията на страната до територията на друга държава членка под режим на складиране на стоки до поискване и/или когато през този период настъпи промяна, включително замяна на лицето по чл. 15а, ал. 2, т. 3 от ЗДДС, попълва раздел „Г“ на VIES-декларацията.

До 20-ти септември:

ЗСВТС

Подаване на Интрастат декларации за вътресъюзен внос/вътресъюзен износ, съгласно чл.11 ал. 2 от ЗСВТС за новорегистрираните Интрастат оператори с възникнало текущо задължение с първи референтен период месец август 2026 г.

До 25-ти септември:

ЗДДФЛ

1. Внасяне от работодателя на авансовия данък, удържан през месец август за доходи от трудови правоотношения.

2. Внасяне от работодателя на авансовия данък, определен по реда на чл. 42, ал. 6 от ЗДДФЛ върху brutния размер на сумата от частичните плащания по трудови правоотношения, направени през месец август, когато пълният размер на начислените от работодателя доходи от трудово правоотношение за този месец не е изплатен до 25 септември.

3. Внасяне от държавните предприятия по чл. 163, ал. 1 от Закона за горите на алтернативния данък, удържан през месец август, за доходи от събиране на диворастящи гъби и плодове.

Отговор на НЗОК: Лекарствен продукт с международно непатентно наименование (INN) Tenofovir disoproxil е включен в Приложение №1 на Позитивния лекрствен списък (ПЛС) и се заплаща от НЗОК за диагноза с МКБ код: B18.1, K74.0, K74.6 при следните терапевтични показания:

- Лечение на Хроничен хепатит В при възрастни с: компенсирано чернодробно заболяване, с доказана активна вирусна репликация, постоянно повишени серумни нива на аланин-аминотрансферазата (ALT) и хистологично доказани данни за активно възпаление и/или фиброза; доказано резистентен към ламивудин вирус на хепатит В; декомпенсирано чернодробно заболяване.

- За лечение на Хроничен хепатит В при юноши на възраст от 12 до < 18 години с: компенсирано чернодробно заболяване и доказано имунологично активно заболяване, т.е. активна вирусна репликация, постоянно повишени серумни нива на ALT и хистологично доказани данни за активно възпаление и/или фиброза.

Терапията с лекарствения продукт за лечение на Хроничен хепатит В при възрастни се назначава с протокол (група 1С) съгласно Изискванията на НЗОК за провеждане на лечение на болни с хроничен вирусен В хепатит при болни над 18 годишна възраст в извънболничната помощ – обн. в ДВ, бр. 18 от 17.02.2026г и публикувани и на интернет страницата на НЗОК в рубрика „Лекарства и аптеки“ – подрубика „Изисквания за заболявания“ – линк „Заболявания по специалности“ – т. 2.

Изискванията съдържат критерии относно лечебно-диагностичния алгоритъм, възможните терапевтични схеми, периодичност на контролните прегледи, необходимите медико-диагностични изследвания и референтни стойности на показатели за проследяване на ефективността на лечението. Там са включени и всички специализирани комисии по гастроентерология, където се извършва диагностика, назначава се терапия и се извършва проследяване на пациентите.

Критериите за диагноза и започване на терапията са в съответствие както с Фармакотерапевтичното ръководство по гастроентерология, така и с разрешението за употреба/кратките характеристики на лекарствения продукт.

Във връзка с поставения от Вас въпрос, относно терапия с цитирания лекарствен продукт, считаме че е необходимо Вашият личен лекар да Ви насочи към специалист – гастроентеролог, който да Ви запознае с развитието на болестта, начина на протичане, както и с особеностите при лечението с различните лекарствени продукти. След извършване на съответните задължителни изследвания и преценка на необходимостта от лечение в конкретния случай (бременност втори триместър), той ще Ви насочи към специализирана комисия по гастроентерология, където се извършва диагностика, назначава се терапия и се извършва проследяване на пациентите, за издаване на протокол за провеждане на лечение на Хроничния вирусен „В“ хепатит.

ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

ПРЕДЗИМНА СЕИТБА НА ЗЕЛЕНЧУЦИТЕ, КОГА И КАКВО ДА ЗАСЕЕМ

Предзимната сеитба на зеленчукови култури копира естествения природен процес, който специалистите наричат стратификация. От семената, които са презимували в почвата, израстват силни и здрави растения. Те са много по-устойчиви на различни болести, на температурни колебания и дават възможност за бъдеща по-ранна реколта.

Предзимната сеитба е земеделска практика, която изглежда малко авантюристична, но всъщност дава отлични резултати, с малка уговорка – не винаги.

Каква е целта на предзимната сеитба?

Основната цел на този подход е да се прибере реколта 2-3 седмици по-рано от обичайното. Семената зимуват в почвата и така се закаляват по естествен начин от зимния студ и влага. През пролетта, веднага щом снегът се стопи и почвата се затопли, те получават мощен тласък и по-кълват в оптималното време, използвайки цялата влага. Не се налага да чакаме почвата да изсъхне, преди да прекопаем лехата или да се притесняваме от възвратните студове, защото растенията вече са подготвени за тях.

Кое е най-важното правило?

Не бързайте да сеете рано! Оптималното време е, когато температурата на почвата се стабилизира между 1 и 3 градуса по Целзий. Това обикновено е след първите сериозни слани, но трябва да се следят метеорологичните прогнози и участъкът да бъде подготвен – обработен и подходящо наторен. Ако засеем семената твърде рано, при топло време, те могат да поклънат, но нежните растения е възможно да бъдат унищожени от студовите. По-късна сеитба е възможна, но браздите трябва да са направени, а почвата, с която ще покрием семената не бива да бъде ледена буца, а грижливо съхранена на потопло място.

Плюсове и минуси на предзимното засяване на семената

Преди да започнем, струва си да претеглим всички плюсове и минуси, които са различни за всяка култура, но могат да се обединят по групи.

Предимства:

1. Ранна реколта от свежи зеленчуци.
2. Естествена стратификация, а семената, които преживяват зимните условия, дават по-силни и по-жизнеспособни растения.
3. Спестяване на време през пролетта, когато сезонът вече е натоварен.
4. По-малка зависимост от вредителите, защото те докато се събудят, растенията вече ще са поникнали.
5. Оптимално използване на пролетната влага, като растенията сами ще се „ориентират“ в идеалните за тях условия.

Недостатъци:

- риск от замръзване при безснежни и много сурови зими;
- метеорологични сюрпризи (затопляне, последвано от силни студове) могат да предизвикат поклъване на семената, последвано от замръзване;
- необходими са повече семена, като нормата се увеличава с приблизително 25-30%, защото не всички преживяват зимните условия.

Какво можем да сеем предзимно?

Не всички култури са подходящи за този експеримент – предзимен посев. Основният критерий е студоустойчивостта, а най-надеждни кандидати са: зеленолистни зеленчуци (спанак, киселец, листно цвекло), подправки (магданоз, копър), салатни (кресон, рукола, листна салата и др.).

Кореноплодните зеленчуци също могат да се сеят предзимно, но трябва да изберем сортове, които са устойчиви на стрелкуване. Можем да сеем репички (всички сортове), цвекло, моркови, зимен чесън, всички видове лук, лук за зелен (семенен) и др.

Важно е участъкът да бъде добре осветен от слънцето и защитен от северни ветрове. Сухите семена се сеят в сухи бразди и се покриват със суха почва. Когато се установят сравнително ниски температури (малко над 0 градуса), можем да пристъпим към посев. Мулчирането на почвата ще защити семената от резки температурни колебания.

Природата знае по-добре от нас кога да започне нов жизнен цикъл, а експериментите винаги са ценни и ни дават допълнителна информация.

„ЗЕЛЕН ТЕЛЕФОН“ НА ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ - САТОВЧА

На телефон **0879/12-17-14** можете да подадете сигнали за замърсяване на околната среда и за нарушения на екологичното законодателство.

Сигнали се приемат в рамките на работната седмица от 08.00ч. до 17.00ч.

При аварийни ситуации за замърсяване на околната среда в извънработно време могат да се подават сигнали на телефон: **07541/20-66.**

При подаване на сигнал по телефона, по електронен път или чрез внасяне на писмо в деловодството на Общинска администрация, в информацията, която предоставяте, трябва да фигурира както описание на нарушението, така и вашите данни – име, адрес и телефон за писмен отговор на вашия сигнал. Имате право и трябва да изискате такъв отговор, за да сте сигурни, че сигналът е приет и ще бъде извършена проверка на място!

КАК ДА ПРОВЕДЕМ ПРАВИЛНА РЕЗИТБА НА ОБИКНОВЕНИТЕ МАЛИНИ

Най-важната стъпка е да определим правилно какъв тип са малините – обикновени или ремонтантни. При обикновените малини след плододаване, се наблюдават два вида стъбла на един и същи храст – стари, кафяви, вдървени стъбла с пожълтели листа (те са дали вече реколта) и млади, зелени, енергични издънки, които са израснали този сезон. По тях няма плодове.

Ремонтантните малини изглеждат по-различно – те са със зелени листа, а по върховете им има цветове, плодове или сухи плодни дръжки. Това е основна отличителна черта.

Резитба на обикновените малини

Обикновените малини следват двугодишен цикъл. През първата година израства зелена издънка, а през втората дава плодове и умира. Резитбата на обикновените малини не е сложна, но изисква познаване и дисциплина. Веднага след плододаване старите стъбла трябва да се отстранят, защото те продължават да черпят хранителни вещества и влага, засенчват младите издънки, а може да се превърнат и в развъдник на вредители. Отрязват се наравно със земята, без пънове. Оставят се най-много по 6-8 от най-силните издънки, а всички малки и увредени се отстраняват. Необходимо е отрязаните части да се изгорят или изнесат извън участъка, защото вредителите и спорите на болести могат да презимуват в тях. Навременното почистване на старите и ненужни стъбла е залог за по-добра реколта.

ИТАЛИАНСКИ СЛАДКИШ СЪС СИНИ СЛИВИ

Продукти:

- сини сливи - около 500 г
- кристална захар - около 300 г
- яйца - 3 големи бр.
- бадемов екстракт - 1 ч.л.
- ванилов екстракт - 1 ч.л.
- сирене рикота - 200 г
- бакпулвер - 1/2 ч.л.
- сол - 1/4 ч.л.
- брашно - около 240 г
- филирани бадеми - 2 с.л.
- кристална захар - 1-2 с.л.

за поръсване

- пудра захар - 1 - 2 с.л. за поръсване

Начин на приготвяне:

Фурната се загрява предварително на 175°C без вентилатор. Кръгла форма с подвижен борд, най-подходящо с диаметър около 22-24 см, се намазнява леко и дъното се покрива с кръг от хартия за печене.

Сините сливи се измиват, подсушават и разполовяват. Костилките се отстраняват, а плодовете се нарязват на тънки резени.

Яйцата и кристалната захар се поставят в дълбока купа и се разбиват с миксер няколко минути, докато сместа стане светла, пухкава и увеличи обема си. Добавят се ваниловият и бадемовият екстракт и се разбърква кратко.

Рикотата се прибавя на части и сместа се разбива на ниска скорост само докато стане еднородна.

Брашното се пресява заедно с бакпулвера и солта. Сухите съставки постепенно се добавят към яйченорикотената смес. Разбърква се с шпатула или на най-ниската скорост на миксера само докато брашното се поеме. Продължителното разбиване след добавянето му може да направи сладкиша по-плътен.

Полученото тесто трябва да бъде сравнително гъсто, но да може лесно да се разпредели във формата.

Сместа се изсипва в подготвената форма и повърх-

Попълнете празните квадратчета, така че всеки ред, всяка колона и всяка 3x3 секция да съдържа числата от 1 до 9.

	6		3	4	8	7	9	1
		9		7	2	8		
8	1	7	6	5	9	3	2	4
	7	3	8	9			5	
2			7	6	5	1		3
6			2	1	3	9	4	
	8	5	9			4		2
4		1						
	3	6		2	1	5	7	8

КЪПИНА - ROBUS FRUTICOSUS

Описание: Бодливи, храстовидни растения с дълги полегати или катерливи стъбла и добре развити коренища. Цветовете са бели, събрани в гроздовидни съцветия. Чашката е петделна. Плодът е сборен, състои се от голям брой месести костилкови плодчета. Вкусът му е възкисел и с приятна миризма. Цъфти от май до август.

Разпространение:

Расте из горите, храсталаците, поляните, по предпланински и планински склонове на цялата страна.

Употребяема част:

За лечебни цели се използват листата и корените. Листата се събират през лятото, а корените от септември до ноември.

Лечебно действие:

Запичащо, кръвоспиращо, противовъзпалително, фитонцидно и др.

Приложения:

- листа и корени - при диария, гастрит, обилна менструация, бяло течение, леки форми на захарен диабет, разширени вени
 - външно листата - възпаление на лигавицата на устата, кървене на венците, хемороиди
 - плодовете - при простуда
 - В българската народна медицина листата се използват при кръвохращене, продължителна и силна менструация, водянка, колит.
- Външно приложение: Извлек от листата се дава за гаргара при възпаление на гърлото и за жабурене при зъбобол. Корените се прилагат за бани при разширени вени.

Вътрешно приложение: 2 супени лъжици от листата се слагат в 500 мл вода. Ври 5 мин. Пие се по 1 винена чаша преди ядене, 4 пъти дневно. От корените 1 суп.л. се поставя в същото количество вода. Ври 10 мин. Пие се по същия начин.

Използва се запарка или отвара от листата или плодовете, която се приготвя от 6—10 г листа или 15—20 г плод на 500 см3 вряща вода. Предпочита се отвара от листата. Тя може да бъде използвана и за гаргара.

ността внимателно се заравнява.

Резените сини сливи се подреждат плътно върху тесното, като могат леко да се застъпват. Не е необходимо да се притискат дълбоко, защото при печенето постепенно ще потънат в повърхността. Филираните бадеми се разпределят върху сливите.

Накрая сладкишът се поръсва равномерно с 1-2 с.л. кристална захар. По време на печенето тя леко се карамелизира и заедно с бадемите образува приятна хрупкава коричка.

Сладкишът се пече в предварително загрята фурна на 175°C около 50-60 минути.

След около 45 минути готовността се проверява с дървено шишче, забодено в средата на тестото, но не директно през парче слива. Ако шишчето излезе сухо или само с няколко влажни трохи, сладкишът е готов.

Ако бадемите и плодовете започнат да се зачервяват прекалено бързо, повърхността може свободно да се покрие с алуминиево фолио през последните минути.

Готовият сладкиш се оставя във формата около 10-15 минути. След това подвижният ринг внимателно се отстранява и сладкишът се оставя да се охлади напълно. Преди сервиране по желание се поръсва с пудра захар.

Италианският сладкиш със сливи е вкусен както леко топъл, така и напълно охладен. След пълно охлаждане текстурата му се стабилизира и ароматът на рикотата, сливите и бадемите се усеща по-добре. Подходящ е за следобедно кафе, чай или домашен десерт.

Заради рикотата и пресните плодове е добре да се съхранява покрит в хладилник до 2-3 дни. Преди сервиране може да се остави около 15-20 минути на стайна

МАЛКА обява (до 76 символа)	РЕКЛАМА (в каре)	ОБЯВА (в каре)
2.00 €	1.00 € / см²	0.50 € / см²

Виз на брой

Преброяване в циганската махала. Преброителя пита Асан:

- Колко деца имаш?
- Девет.
- Девет? Аз ги изкарах десет!
- Девет са.
- Как така девет, ве! Ей ги на - едно, две, три, четири, пет, шест, седем, осем, девет, десет! Не можеш ли да броиш?

Манго мълчи, обадила се Айше:

- Не му викай на мойто сиганин ве началник! Десет са, ама неговите са девет. Т'ва най-малкото е от най-голямото!